

32003L0018

15.4.2003

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

L 97/48

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2003/18/ES
z 27. marca 2003,
ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 83/477/EHS o ochrane pracovníkov
pred rizikami z vystavenia účinkom azbestu pri práci
(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 137 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾, vypracovaný na základe konzultácie so sociálnymi partnermi a s Poradným výborom pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 Zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Vo svojich Záveroch zo 7. apríla 1998 o ochrane pracovníkov pred rizikami vystavenia azbestu ⁽⁴⁾ Rada vyzvala Komisiu, aby predložila návrhy na zmenu a doplnenie smernice 83/477/EHS ⁽⁵⁾, najmä vzhľadom na zásluhy o prehodnotenie a úpravu ochranných opatrení pre tých, ktorí sú teraz najviac ohrození, predovšetkým pracovníci, ktorí odstraňujú azbest a pracovníci, ktorí náhodne prichádzajú do kontaktu s azbestom pri práci počas technických a údržbárskych činností.
- (2) V týchto Záveroch bola Komisia tiež vyzvaná na predloženie návrhov na zmenu a doplnenie smernice 83/477/EHS vo svetle podrobnejšieho výskumu limitných hodnôt vystavenia chryzotilu a metód merania obsahu azbestu vo vzduchu, ktorý sa vykonáva na základe metódy prijatej Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO). Podobné kroky by sa mali podniknúť v súvislosti s nahrádzaním vláskien.
- (3) Hospodársky a sociálny výbor vo svojom stanovisku k azbestu ⁽⁶⁾ vyzval Komisiu, aby prijala nové opatrenia na zníženie rizík pre pracovníkov.

- (4) Zákaz uvádzania na trh a používania azbestu chryzotilu, zavedený smernicou Rady 76/769/EHS z 27. júla 1976 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na obmedzenia uvádzania na trh a používania niektorých nebezpečných látok a prípravkov ⁽⁷⁾ s účinnosťou od 1. januára 2005, prispeje k podstatnému zníženiu vystavenia pracovníkov azbestu.

- (5) Všetci pracovníci majú byť chránení pred rizikami spojenými s vystavením azbestu a odchýlky platné pre námorné a letecké odvetvie by sa preto mali vypustiť.

- (6) Aby bola zaistená jasná definícia vláskien, mali by sa znova definovať buď v mineralogickej terminológii alebo podľa ich čísla v zozname Služieb pre chemické prehľady (CAS).

- (7) Bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia spoločenstva týkajúce sa uvádzania na trh a používania azbestu, obmedzenie činností, pri ktorých dochádza k vystaveniu azbestu, by malo hrať veľmi významnú úlohu pri prevencii chorôb spojených s týmto vystavením.

- (8) Systém oznamovacej povinnosti o činnostiach, pri ktorých dochádza k vystaveniu azbestu, treba prispôbiť novým pracovným situáciám.

- (9) Je dôležité vylúčiť činnosti, pri ktorých sú pracovníci vystavení azbestovým vláskiam pri odstraňovaní azbestu alebo pri výrobe a spracovaní azbestových výrobkov alebo pri výrobe a spracovaní výrobkov obsahujúcich úmyselne pridané azbestové vláskia vzhľadom na ich vysoký a nepredvídateľný stupeň vystavenia.

- (10) S ohľadom na najnovšie technické poznatky je potrebné presnejšie stanoviť metodológiu odoberania vzoriek používanú pri meraní obsahu azbestu vo vzduchu a metódu počítania vláskien.

- (11) Hoci doteraz ešte nebolo možné identifikovať prah vystavenia, pod ktorým azbest nepredstavuje riziko vzniku rakoviny, limitná hodnota vystavenia azbestu pri práci by sa mala znížiť.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 304 E, 30.10.2001, s. 179 a

Ú. v. ES 203 E, 27.8.2002, s. 273.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 94, 18.4.2002, s. 40.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 11. apríla 2002 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku), spoločné stanovisko Rady z 23. septembra 2002 (Ú. v. ES C 269 E, 5.11.2002, s. 1) a rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2002 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 18. februára 2003 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 142, 7.5.1998, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 263, 24.9.1983, s. 25. Smernica v znení neskorších zmien a doplnkov smernicou 98/24/ES (Ú. v. ES L 131, 5.5.1998, s. 11).

⁽⁶⁾ Ú. v. ES C 138, 18.5.1999, s. 24.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 262, 27.9.1976, s. 201. Smernica v znení neskorších zmien a doplnkov smernicou Rady 2001/91/ES (Ú. v. ES L 286, 30.10.2001, s. 27).

- (12) Od zamestnávateľov by sa malo požadovať, aby pred začiatkom akéhokoľvek projektu odstraňovania azbestu urobili záznam o prítomnosti alebo o predpokladanej prítomnosti azbestu v budovách alebo zariadeniach, a aby tieto informácie oznámili ostatným ľuďom, ktorí by mohli byť vystavení azbestu v dôsledku jeho použitia, údržby alebo iných činností v danej budove alebo na nej.
- (13) malo by sa zabezpečiť, aby búracie práce alebo práce na odstránenie azbestu vykonávali podniky, ktoré poznajú všetky opatrenia, ktoré je potrebné urobiť na ochranu pracovníkov.
- (14) mala by sa zabezpečiť osobitnú prípravu pracovníkov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení azbestu, aby sa významnou mierou prispelo k zníženiu rizík súvisiacich s týmto vystavením.
- (15) Obsah evidencie vystavenia a lekárske záznamy upravené v smernici 83/477/EHS je potrebné zosúladiť so záznamami uvedenými v smernici Rady 90/394/EHS z 28. júna 1990 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov pri práci (šiesta samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) ⁽¹⁾.
- (16) Praktické odporúčania pre lekárske dozory nad vystavenými pracovníkmi by sa mal modernizovať so zreteľom na najnovšie lekárske poznatky, so zameraním sa na včasné odhalenie patologických zmien spojených s azbestom.
- (17) Keďže cieľ navrhnutého postupu, teda zdokonalenie ochrany pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s vystavením azbestu pri práci, nemôže byť dostatočne dosiahnutý členskými štátmi a, vzhľadom na rozsah a účinky postupu, sa môže lepšie dosiahnuť na úrovni spoločnosti, spoločnosť môže prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity, ako je ustanovený v článku 5 Zmluvy. V súlade s princípom proporcionality, ako je ustanovený v tomto článku, táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.
- (18) Zmeny a doplnky obsiahnuté v tejto smernici sú konkrétnym príspevkom k vytvoreniu sociálneho rozmeru vnútorného trhu.
- (19) Tieto zmeny a doplnky sú obmedzené na minimum, aby neboli zbytočnou záťažou pri zakladaní a rozvoji malých a stredných podnikov.
- (20) Preto by sa mala podľa toho zmeniť a doplniť smernica 83/477/EHS,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 83/477/EHS sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. V článku 1 sa vypúšťa odsek 2;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 196, 26.7.1990, s. 1. Smernica v znení neskorších zmien a doplnkov smernicou 1999/38/ES (Ú. v. ES L 138, 1.6.1999, s. 66)

2. Článok 2 sa nahrádza takto:

„Článok 2

Na účely tejto smernice „azbest“ znamená nasledujúce vláknité kremičitany:

- azbest aktinolit, č. CAS 77536-66-4 (*),
- azbest gruenerit (amozit) č. CAS 12172-73-5 (*),
- azbestový anthofylit, č. CAS 77536-67-5 (*),
- chryzotil, č. CAS 12001-29-5 (*),
- krocidolit, č. CAS 12001-28-4 (*),
- azbest tremolit, č. CAS 77536-68-6 (*).

(* Číslo v zozname Služieb pre chemické prehľady (CAS).“;

3. V článku 3:

- a) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. V prípade, že je vystavenie pracovníka sporadické a nízkej intenzity, a keď je z výsledkov posúdenia rizika uvedeného v odseku 2 jasné, že v ovzduší pracovného priestoru nebude prekročená limitná hodnota pre obsah azbestu, môže sa upustiť od článkov 4, 15 a 16, keď sa práca týka:

- a) krátkych nepravidelných údržbárskych činností, pri ktorých sa zaoberá iba s nedrobivými materiálmi,
- b) odstraňovania bez znehodnocovania netriedených materiálov, v ktorých sú azbestové vlákna pevne spojené so základným materiálom,
- c) zalievania alebo tmelenia azbest obsahujúcich materiálov, ktoré sú v dobrom stave,
- d) monitorovania a kontroly vzduchu a odoberania vzoriek, aby sa overilo, či určitý materiál obsahuje azbest.“

- b) vkladá sa tento odsek:

„3a Členské štáty po porade so sociálnymi partnermi v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou ustanovia praktické usmernenia pre stanovenie sporadického vystavenia a vystavenia nízkej intenzity, ako je ustanovené v odseku 3.“;

4. Článok 4 sa mení a dopĺňa takto:

- a) bod 2 sa nahrádza takto:

„2. Zamestnávateľ pred začiatkom prác v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, inými právnymi predpismi a správnymi opatreniami predloží oznámenie zodpovednému orgánu členského štátu.

Toto oznámenie musí obsahovať aspoň stručný popis:

- a) umiestnenia pracovného stanovišťa;
- b) druhov a množstiev azbestu, ktorý sa používa alebo s ktorým sa zaoberá;
- c) činností a používaných postupov;

- d) počtu pracovníkov podieľajúcich sa na práci;
- e) deň začatia práce a jej trvanie;
- f) opatrenia, ktoré sa urobili na zníženie vystavenia pracovníkov azbestu.“;

b) bod 4 sa nahrádza takto:

„4. Zakaždým, keď sa očakáva, že zmena pracovných podmienok bude mať za následok významné zvýšenie vystavenia prachu z azbestu alebo materiálom obsahujúcim azbest, musí sa predložiť nové oznámenie.“;

5. V článku 5 sa dopĺňa tento odsek:

„Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných ustanovení spoločenstva o uvádzaní na trh a používaní azbestu, činnosti, pri ktorých dochádza k vystaveniu pracovníkov azbestovým vláknam počas odstraňovania azbestu alebo výroby a spracovania azbestových výrobkov alebo počas výroby a spracovania výrobkov obsahujúcich úmyselne pridaný azbest sa zakazujú, s výnimkou nakladania a likvidácie výrobkov, ktoré sú produktom búrania a odstraňovania azbestu.“;

6. Článok 6 sa nahrádza takto:

„Článok 6

Pre všetky činnosti uvedené v článku 3 ods.1 vystavenie pracovníkov prachu pochádzajúceho z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest na mieste výkonu práce sa musí znížiť na minimum a v každom prípade pod limitnú hodnotu ustanovenú v článku 8, najmä na základe nasledujúcich opatrení:

1. počet pracovníkov vystavených alebo pravdepodobne vystavených prachu pochádzajúceho z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest musí byť obmedzený na najnižšiu možnú hodnotu;
2. pracovné postupy musia byť navrhnuté tak, aby sa netvoril azbestový prach alebo, ak to nie je možné, aby sa zabránilo uvoľňovaniu azbestového prachu do vzduchu;
3. všetky priestory a zariadenia, ktoré sú zapojené do upratovania azbestu, sa musia dať pravidelne a účinne čistiť a udržiavať;
4. azbest alebo materiály obsahujúce azbest a vytvárajúce prach sa musia skladovať a prepravovať vo vhodnom uzavretom balení;
5. odpad sa musí zhromažďovať a odstraňovať z miesta výkonu práce čo najskôr, vo vhodnom uzavretom balení s označením oznamujúcim, že obsahuje azbest. Toto opatrenie neplatí pre banské činnosti. S týmto odpadom sa potom zaobchádza v súlade so smernicou Rady 91/689/EHS z 12. decembra 1991 o nebezpečnom odpade (*).

(*). Ú. v. ES L 377, 31.12.1991, s. 20. Smernica v znení neskorších zmien a doplnkov smernicou 94/31/ES (Ú. v. ES L 168, 2.7.1994, s. 28).“ ;

7. Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7

1. V závislosti od výsledkov počiatočného posúdenia rizika a na účely zabezpečenia zhody s limitnými hodnotami ustanovenými v článku 8, sa pravidelne vykonáva meranie obsahu azbestových vlákien vo vzduchu na pracovisku.

2. Odoberanie vzoriek musí byť reprezentatívne vo vzťahu k osobnému vystaveniu pracovníka prachu pochádzajúceho z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest.

3. Odoberanie vzoriek sa uskutočňuje po konzultácii s pracovníkmi a/alebo ich zástupcami v podnikoch.

4. Odoberanie vzoriek vykonáva vhodne kvalifikovaný personál. Odoberané vzorky sa následne, v súlade s odsekom 6, analyzujú v laboratóriách vybavených zariadením na počítanie vlákien.

5. Trvanie odoberania vzoriek musí byť také, aby sa mohlo stanoviť reprezentatívne vystavenie pre osemhodinový referenčný čas (jedna zmena) pomocou meraní alebo časovo vážených výpočtov.

6. Počítanie vlákien sa vykonáva vždy, keď je to možné, fázovým kontrastným mikroskopom (FKM) v súlade s metódou odporúčanou Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) z roku 1997 (*) alebo ktoroukoľvek inou metódou, ktorá poskytuje rovnaké výsledky.

Na účely merania obsahu azbestu vo vzduchu, ako sa uvádza v prvom pododseku, sa berú do úvahy iba vlákna s dĺžkou viac ako päť mikrometrov, so šírkou menej ako tri mikrometre a s pomerom dĺžky ku šírke väčším ako 3:1.

(*) Stanovenie koncentrácie vlákien vo vzduchu. Odporúčaná metóda pomocou fázového kontrastného optického mikroskopu (metóda membránového filtra), WHO, Ženeva 1997 (ISBN 92 4 1 54496 1).“;

8. Článok 8 sa nahrádza takto:

„Článok 8

Zamestnávateľia zabezpečia, aby žiadny pracovník nebol vystavený vyššej koncentrácii azbestu vo vzduchu ako 0,1 vlákna na cm³ vo vzťahu k osemhodinovému časovo váženému prímeru (TWA).“;

9. V článku 9 sa vypúšťa odsek 1;

10. Článok 10 sa mení a dopĺňa takto:

a) v odseku 1 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Keď sa prekročí limitná hodnota ustanovená v článku 8, musia sa zistiť dôvody, ktoré spôsobili prekročenie tejto hodnoty, a čo najskôr sa musia vykonať primerané opatrenia na nápravu.“

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Ak nie je možné znížiť vystavenie iným spôsobom a ak z dôvodu dodržania limitných hodnôt je potrebné nosiť osobné ochranné dýchacie prostriedky, toto nemá byť trvalé a u každého pracovníka sa musí prísne obmedziť na minimálny čas. Počas trvania práce, keď sa vyžaduje používanie týchto prostriedkov, sa zabezpečia prestávky podľa fyzikálnych a klimatologických podmienok, a v prípade potreby po porade s pracovníkmi a/alebo ich zástupcami v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou.“;

11. Vkladá sa tento článok:

„Článok 10a

Pred začiatkom búracích alebo údržbárskych prác zamestnávateľ vykoná, v prípade potreby na základe informácií získaných od vlastníkov priestorov, všetky potrebné kroky na identifikáciu materiálov u ktorých sa predpokladá obsah azbestu.

Ak je pochybnosť o prítomnosti azbestu v materiále alebo v konštrukcii, dodržia sa platné ustanovenia tejto smernice.“;

12. V článku 11 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. V prípade niektorých činností ako je búranie, odstraňovanie, oprava a údržba, pri ktorých sa predpokladá prekročenie limitnej hodnoty ustanovenej v článku 8, napriek použitiu technických preventívnych opatrení na obmedzenie koncentrácií azbestu vo vzduchu, zamestnávateľ stanoví opatrenia na zabezpečenie ochrany pracovníkov kým sú zapojení do takýchto činností, najmä tieto:

- a) pracovníkom sa vydajú vhodné dýchacie prístroje a iné osobné ochranné prostriedky, ktoré musia používať; a
- b) zabezpečia sa výstražné značky o predpokladanom prekročení limitnej hodnoty ustanovenej v článku 8; a
- c) zabráni sa šíreniu prachu pochádzajúceho z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest mimo priestorov alebo mimo miesta, na ktorom sa činnosť uskutočňuje.“;

13. V článku 12 ods. 2 sa prvé dva pododseky nahradia takto:

„2. Plán uvedený v odseku 1 musí predpisovať opatrenia potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov na mieste výkonu práce.

Plán musí najmä určovať, že:

- azbest a/alebo výrobky obsahujúce azbest sa majú odstrániť pred začiatkom búracích prác, okrem prípadov, v ktorých by to spôsobilo väčšie riziko pre pracovníkov, než ak by sa azbest a/alebo výrobky obsahujúce azbest ponechali na mieste,
- v nevyhnutných prípadoch sa poskytnú osobné ochranné prostriedky ustanovené v článku 11 ods. 1 písm. a),

- po skončení búrania alebo odstraňovania azbestu sa overí neprítomnosť rizík vystavenia azbestu na pracovisku v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou.“;

14. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 12a

1. Zamestnávateľia poskytnú primeranú prípravu pre všetkých pracovníkov, ktorí sú alebo u ktorých je predpoklad, že budú vystavení prachu obsahujúcemu azbest. Táto príprava sa musí zabezpečiť v pravidelných intervaloch a pre pracovníkov bezplatne.

2. Obsah prípravy musí byť pre pracovníkov ľahko zrozumiteľný. Musí im umožniť získať potrebné vedomosti a zručnosti v oblasti prevencie a bezpečnosti, predovšetkým pokiaľ ide o:

- a) vlastnosti azbestu a jeho účinky na zdravie, vrátane spolupôsobiaceho účinku fajčenia;
- b) typy výrobkov alebo materiálov, ktoré zvyčajne obsahujú azbest;
- c) činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie azbestu a význam preventívnych kontrol zameraných na minimalizovanie vystavenia;
- d) bezpečné pracovné postupy, kontroly a ochranné prostriedky;
- e) vhodný výber, voľbu, úlohu, obmedzenia a správne používanie dýchacích prístrojov;
- f) postupy v prípade núdze;
- g) postupy pri dekontaminácii;
- h) likvidáciu odpadu;
- i) potrebu zdravotných vyšetrení.

3. Na úrovni spoločnosti sa vypracujú praktické usmernenia pre prípravu pracovníkov odstraňujúcich azbest.

Článok 12b

Pred začiatkom vykonávania búracích prác alebo prác na odstránenie azbestu sa podniky musia preukázať dokladom o svojej spôsobilosti v tejto oblasti. Tento doklad sa zavedie v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.“;

15. V článku 14 ods. 2 sa písm. b) nahrádza takto:

„b) ak výsledky prekračujú limitnú hodnotu ustanovenú v článku 8, čo najrýchlejšie sa o tejto skutočnosti a o jej príčinách informujú príslušní pracovníci a ich zástupcovia v podniku alebo zariadení a s pracovníkmi a/alebo ich zástupcami v podniku alebo zariadení sa prekonzultujú opatrenia, ktoré sa majú prijať, alebo v prípade núdze sa im poskytnú informácie o opatreniach, ktoré boli prijaté.“;

16. V článku 15 sa bod 3 nahrádza takto:

- „3. Pracovníkom sa musia poskytnúť informácie a rady týkajúce sa akéhokoľvek zdravotného vyšetrenia, ktoré môžu podstúpiť po skončení vystavenia.

Lekár alebo orgán zodpovedný za lekársky dohľad nad pracovníkmi môže oznámiť, že lekársky dohľad musí pokračovať po skončení vystavenia tak dlho, ako to považuje za potrebné, aby sa ochránilo zdravie osoby, ktorej sa to týka.

Takýto pokračujúci dohľad sa vykonáva v súlade s právnymi predpismi a praxou jednotlivých členských štátov.“;

17. V článku 16 sa bod 2 nahrádza takto:

- „2. Evidencia uvedená v bode 1 a lekárske záznamy uvedené v článku 15 ods. 1 sa uchovávajú najmenej 40 rokov po skončení vystavenia v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.“;

18. V článku 16 sa pridáva tento bod:

- „3. Dokumenty uvedené v bode 2 sa sprístupnia zodpovedným orgánom v prípadoch, keď podnik ukončí obchodnú činnosť, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.“;

19. Vkladá sa tento článok:

„Článok 16a

Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade porušenia vnútroštátnych právnych predpisov prijatých podľa tejto smernice uplatňovali adekvátne sankcie. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.“;

20. Príloha I sa vypúšťa;

21. V prílohe II sa bod 3 nahrádza takto:

- „3. Vyšetrenie zdravia pracovníkov by sa malo vykonávať podľa zásad a praktík pracovného lekárstva. Malo by zahŕňať aspoň tieto opatrenia:

- vedenie záznamov o zdravotnej a pracovnej anamnéze pracovníka,
- osobný pohovor,

- celkové klinické vyšetrenie so zvláštnym zameraním na hrudník,
- testy pľúcnych funkcií (objemy vdychu a výdychu a ich pomery).

Lekár a/alebo orgán zodpovedný za lekársky dohľad rozhodne o ďalších vyšetreniach, ako je cytologické vyšetrenie spúta, rtg. snímky hrudníka alebo tomografická zreteľnosť na najnovšie dostupné poznatky pracovného lekárstva.“

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 15. apríla 2006. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť v deň jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 4

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 27. marca 2003

Za Európsky parlament

predseda

P. COX

Za Radu

predseda

M. STRATAKIS